

Sygn. akt I ACa 1740/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 marca 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Szewczyk
Sędziowie:	SSA Andrzej Struzik SSA Sławomir Jamróg (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Beata Lech

po rozpoznaniu w dniu 16 marca 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa S. B.

przeciwko Gminie M.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 7 października 2015 r. sygn. akt I C 781/15

- 1. oddala apelację;**
- 2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 2.700 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego;**
- 3. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach na rzecz adwokata M. S. kwotę 3.321 zł (trzy tysiące trzysta dwadzieścia jeden złotych), w tym 621 zł podatku od towarów i usług, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.**

SSA Sławomir Jamróg SSA Andrzej Szewczyk SSA Andrzej Struzik

Sygn. akt I ACa 1740/15

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w dniu 16 lipca 2014 roku, sprecyzowanym w piśmie złożonym w dniu 25 lutego 2015 roku i w dniu 7 kwietnia 2015 roku powód S. B. wniósł o nakazanie pozwanej Gminie M. wydania gospodarstwa rolnego o powierzchni 5,42 ha położonego w S., ewentualnie zasądzenie od pozwanej Gminy M. Kwoty 138 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W piśmie złożonym w dniu 21 września 2015 roku powód S. B. cofnął pozew w zakresie żądania wydania nieruchomości i wniósł jedynie o zasądzenie na jego rzecz kwoty 136 000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne przejęcie na rzecz Skarbu Państwa od S. B. mocą decyzji wydanej w dniu 19 marca 1977 roku nr (...) Naczelnika Gminy w M. własności nieruchomości rolnej składającej się z działek oznaczonych numerami (...) o łącznej powierzchni 5,42 ha położonej w S. (k. 143).

Pozwana Gmina M. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów procesu. Pozwana Gmina M. na uzasadnienie swojego stanowiska podała, że powód nie wykazał, aby poniósł jakąkolwiek szkodę w związku z wydaniem przez Naczelnika Urzędu Gminy decyzji o przejęciu na własność państwa za zaopatrzenie emerytalne gospodarstwa rolnego (...). Przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej za szkodę w związku z wydaniem decyzji administracyjnej jest stwierdzenie niezgodności tej decyzji z prawem we właściwym postępowaniu, a Sąd orzekający w postępowaniu cywilnym nie może samodzielnie ustalić niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia lub decyzji sądowej. Właściwym trybem jest postępowanie o stwierdzenie nieważności decyzji lub postępowanie o wznowienie postępowania administracyjnego (k. 111 – 115).

Postanowieniem wydanym w dniu 7 października 2015 roku Sąd Okręgowy w Kielcach umorzył postępowanie w sprawie o wydanie nieruchomości (k. 157).

Wyrokiem z dnia 7 października 2015 roku sygn.. akt I C 781/15 Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo (pkt I), zasądził od S. B. na rzecz Gminy M. kwotę 3600 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt II) i przyznał adw. M. S. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 4420 zł tytułem wynagrodzenia za udzielenie pomocy prawnej z urzędu (pkt III).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia. Decyzją wydaną w dniu 19 marca 1977 roku Naczelnik Gminy M. orzekł o przejęciu na własność Państwa za zaopatrzenie emerytalne gospodarstwa rolnego położonego we wsi S., poz. rej. (...)stanowiącego własność S. B. (zam. Wówczas w S.) o powierzchni ogólnej 5,42 ha, w tym grunty rolne – 4,45 ha i leśne – 0,97 ha, oznaczone nr działek : (...) (...).

Decyzją z dnia 5 kwietnia 2005 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze w K., po rozpatrzeniu wniosku S. B. o ponowne rozpoznanie sprawy – utrzymało w mocy, na podstawie art. 138 § 1 kpa swoją decyzję z dnia 22 Litego 2005 r. odmawiającą na podstawie art. 156 § 1 pkt 2 w zw. z art. 158 § 1 kpa stwierdzenia nieważności decyzji Naczelnika Gminy M. z dnia 19 marca 1977 r. o przejęciu na własność Państwa za zaopatrzenie emerytalne gospodarstwa rolnego położonego we wsi S., poz. rej. (...)stanowiącego własność S. B. o powierzchni ogólnej 5,42 ha, w tym grunty rolne – 4,45 ha i leśne – 0,97 ha, oznaczone nr działek (...) (...).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w K. wyrokiem wydanym w dniu 24 maja 2006 roku w sprawie (...) SA/Ke 601/05 oddalił skargę S. B. na decyzję Samorządowego Kolegium Odwoławczego w K. z dnia 5 kwietnia 2005 roku numer (...)w przedmiocie odmowy stwierdzenia nieważności . Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem wydanym w dniu 8 października 2007 roku oddalił skargę kasacyjną S. B. od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w K. wydanego w dniu 24 maja 2006 roku w sprawie (...) SA/Ke 601/05.Postanowieniem wydanym w dniu 10 lipca 2013 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odmówił wszczęcia wszczęcia postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności decyzji Naczelnika Gminy w M. z dnia 19 marca 1977 roku nr (...), orzekającej o przejęciu na własność Państwa gospodarstwa rolnego składającego się z działek oznaczonych numerami (...) o łącznej powierzchni 5,42 ha, położonego we wsi S., którego właścicielką była S. B.. Postanowieniem wydanym w dniu 23 sierpnia 2013 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi utrzymał w mocy postanowienie Ministra Rolnictwa i Rozwoju wsi z dnia 10 lipca 2013 roku o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie o stwierdzenie nieważności decyzji Naczelnika Gminy w M.

z dnia 19 marca 1977 roku nr (...), orzekającej o przejściu na własność Państwa gospodarstwa rolnego składającego się z działek oznaczonych numerami (...) o łącznej powierzchni 5,42 ha, położonego we wsi S., którego właścicielką była S. B.. Decyzją wydaną w dniu 19 lipca 2013 roku Wojewoda (...) po rozpoznaniu wniosku S. B. z dnia 11 kwietnia 2013 roku orzekł o umorzeniu postępowania administracyjnego, w sprawie zwrotu gospodarstwa rolnego stanowiącego była własność S. B. o pow. 5,42 ha, położonego we wsi S., gmina M., przejętego na własność Skarbu Państwa, decyzją Naczelnika Gminy w M. z dnia 19 marca 1977r. znak:(...)w trybie art. 9 i 31 ustawy z dnia 29 maja 1974r. o przekazaniu gospodarstw rolnych na Własność Państwa w zamian za rentę i spłaty pieniężne. Na skutek odwołania S. B. od decyzji Wojewody (...) z dnia 19 lipca 2013 roku Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi uchylił zaskarżoną decyzję i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Wojewodzie (...). Postanowieniem wydanym w dniu 2 stycznia 2014 roku Wojewoda (...) po ponownym rozpatrzeniu wniosku S. B. z dnia 11 kwietnia 2013r. Uzupełnionym pismami z dnia 8 maja 2013r. oraz z dnia 10 czerwca 2013r. postanowił zwrócić W. S. B. podanie z dnia 11 kwietnia w sprawie zwrotu gospodarstwa rolnego stanowiącego była własność S. B. o pow. 5,42 ha, położonego we wsi S., gmina M., przejętego na własność Skarbu Państwa, decyzją Naczelnika Gminy w M. z dnia 19 marca 1977r. znak: (...)w trybie art. 9 i 31 ustawy z dnia 29 maja 1974r. o przekazaniu gospodarstw rolnych na Własność Państwa w zamian za rentę i spłaty pieniężne.

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie jest zasadne. Sąd wskazał, że Gmina M. nie jest biernie legitymowana w sprawie o zapłatę odszkodowania z tytułu powołanego przez powoda bezprawnego przejścia na rzecz Skarbu Państwa od S. B. mocą decyzji wydanej w dniu 19 marca 1977 roku nr (...) Naczelnika Gminy w M. własności nieruchomości rolnej składającej się z działek oznaczonych numerami (...) o łącznej powierzchni 5,42 ha położonej w S.. Zgodnie z treścią przepisu art. 36 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.) Skarb Państwa przejmuje zobowiązania i wierzytelności rad narodowych i terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego i stopnia wojewódzkiego wynikające z prawomocnych orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych wydanych przed dniem 27 maja 1990 r. oraz zobowiązania i wierzytelności powstałe w związku z wykonaniem tych orzeczeń sądowych i decyzji administracyjnych. Na tle wykładni tego przepisu w judykaturze przyjmuje się jednolicie, że w sprawie o naprawienie szkody wynikłej z ostatecznej decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 36 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 maja 1990 r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.) biernie legitymowanym jest Skarb Państwa, także wtedy, gdy stwierdzenie jej nieważności lub stwierdzenie, że została wydana z naruszeniem prawa, nastąpiło po dniu 26 maja 1990 roku. Przy tej ocenie Sąd pierwszej instancji wsparł swe rozważania poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 7 grudnia 2006 r., III CZP 99/06, OSNC 2007/6/79, Biul.SN 2006/12/6 .

Niezależnie od tego Sąd Okręgowy, odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego wskazał, że podstawą oceny zasadności powództwa S. B. o zapłatę odszkodowania jest przepis art. 160 § 1 k.p.a., zgodnie z którym stronie, która poniosła szkodę na skutek wydania decyzji z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a. albo stwierdzenia nieważności takiej decyzji, służy roszczenie o odszkodowanie za poniesioną rzeczywistą szkodę, chyba że ponosi ona winę za powstanie okoliczności wymienionych w tym przepisie. Do roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej ostateczną decyzją administracyjną wydaną przed dniem 1 września 2004 r., której nieważność lub wydanie z naruszeniem art. 156 § 1 k.p.a. stwierdzono po tym dniu, ma zastosowanie art. 160 § 1, 2, 3 i 6 k.p.a. Nie jest więc podstawą roszczenia przepis art. 417¹§2 k.c. Dla skutecznego dochodzenia odszkodowania niezbędne jest zatem uzyskanie decyzji nadzorczej stwierdzającej nieważności decyzji administracyjnej albo wydanie jej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a. (art. 158 k.p.a.). Nie ma prawnie przewidzianych podstaw do oceniania tych zagadnień w postępowaniu cywilnym. Prowadziłoby to do niedopuszczalnego wkraczania w kompetencję zastrzeżoną dla drogi postępowania administracyjnego i do pozbawionej ustawowego umocowania kontroli przez sąd powszechny decyzji administracyjnych . Powszechnie przyjmuje się zaś zasadę uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, która ma swoje źródło w prawnym rozgraniczeniu drogi sądowej i drogi administracyjnej, czego wyrazem są art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 k.p.a., a pod rządami Konstytucji także w idei podziału władz (art. 10) oraz działania organów władzy publicznej na podstawie i w granicach prawa (art. 7). Skoro w tym przypadku nie można przyjąć tzw. bezwzględnej nieważności (nieistnienia)

decyzji administracyjnej a więc takich wad decyzji jak: brak organu powołanego do orzekania w określonej materii oraz niezastosowanie jakiegokolwiek procedury lub oczywiste naruszenie zasad postępowania administracyjnego, to Sąd w postępowaniu cywilnym nie jest uprawniony do kwestionowania decyzji administracyjnej, w szczególności pod względem jej merytorycznej zasadności i jest nią związany. Powód zaś nie uzyskał decyzji nadzorczej stwierdzającej nieważność decyzji Naczelnika Gminy w M. z dnia 19 marca 1977 roku nr (...) albo wydanie jej z naruszeniem przepisu art. 156 § 1 k.p.a.

Skutkiem powyższego Sąd Okręgowy oddalił powództwo jako niezasadne.

Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd powołał art. 98 k.p.c., Przy określeniu kosztów procesu zasądzonych na rzecz strony pozwanej Sąd uwzględnił koszty związane z ustanowieniem pełnomocnika w kwocie 3600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu – Dz. U. 2013 Nr 490 j.t.). Na podstawie przepisu art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz. U. 2015, poz. 615 t.j.) w związku z § 6 pkt 6 w zw. z § 2 ust. 3, § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu – Dz. U. 2013 Nr 461 j.t.) Sąd przyznał adw. M. S. kwotę 4420 zł (3600 zł + 23 % z tytułu podatku od towarów i usług) tytułem kosztów nieopłaconych pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Apelację od tego wyroku złożył powód zaskarżając orzeczenie w pkt I i II, zarzucając błędne uznanie, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie, podczas gdy w przekonaniu powoda decyzja z dnia 19 marca 1977r. Naczelnika Gminy M. w przedmiocie przejęcia na własność Skarbu Państwa za zaopatrzenie emerytalne gospodarstwa rolnego położonego we wsi S. poz.(...) stanowiącego własność S. B. ozn. nr (...) (...) o pow. 5,42ha wydana została z rażącym naruszeniem prawa, wyrządzając jego poprzedniczce prawnej szkodę i nie może być akceptowana w obrocie prawnym.

Powód wniósł o zmianę wyroku i uwzględnienia powództwa tj o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kwoty 136000zł tytułem odszkodowania za bezprawne przejęcie ww nieruchomości.

W uzupełnieniu apelacji powód dodatkowo zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania:

- o składzie sądu poprzez orzekanie bez udziału ławników, w składzie jednoosobowym a ponadto orzekanie w warunkach wyłączenia sędziego z art. 48§1 pkt 5 k.p.c.
- odmowę przesłuchania w charakterze świadka M. P.,
- błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że uchybienia organów samorządu pozostają bez wpływu na rozstrzygnięcie,
- naruszenie godności sprawowania urzędu sędziowskiego poprzez brak zachowania powagi sądu po ogłoszeniu wyroku,

2. naruszenie art. 416 i 417¹k.c. ,

3. naruszenie art. 2, art., 45 ust. 1 i 2 , art. 77 ust.2 i 178 ust. 1 i 2 Konstytucji RP .

W odpowiedzi na apelację strona pozwana wniosła o oddalenie tego środka odwoławczego i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację Sąd Apelacyjny uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Zakres kognicji w tej sprawie został zakreślony w piśmie z dnia 21 września 2015r., stąd na tym etapie aktualne jest jedynie żądanie zasądzenia odszkodowania w kwocie 136000zł za bezprawne przejęcie nieruchomości. W braku ewentualnego żądania uzupełnienia wyroku i z uwagi na zakres zarzutów procesowych nie ma potrzeby wyjaśniania czy ewentualne żądanie zasądzenia równowartości nieruchomości stanowiącej przedmiot żądania wydania jest tożsame z żądaniem zasądzenia odszkodowania, które jest podtrzymywane na obecnym etapie postępowania.

Nie jest zasadny zarzut dotyczący pominięcia dowodu z zeznań świadka M. P.. Wniosek dowodowy został zgłoszony na okoliczność bezprawności decyzji o przejęciu własności nieruchomości stanowiącej własność S. B.. Ocena zgodności z prawem jest dokonywana przez organy orzekające natomiast przedmiotem dowodu są fakty, które mają być zeznaniami poszczególnych świadków stwierdzone (art. 258k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c.). Słusznie więc ten wniosek dowodowy został oddalony. Przy podstawie faktycznej pozwu i przy zakresie apelacji brak jest jakiegokolwiek potrzeby uzupełniania postępowania dowodowego.

Słusznie Sąd Okręgowy uznał brak legitymacji biernej strony pozwanej. Jakkolwiek co do zasady zobowiązania i wierzytelności rad narodowych i terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego stały się, z dniem wejścia w życie ustawy o samorządzie terytorialnym, zobowiązaniami i wierzytelnościami właściwych gmin, to jednak w pełni należy podzielić rozważania Sądu pierwszej instancji dokonane w oparciu o przepis art. 36 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 maja 1990r. - Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 32, poz. 191 ze zm.), który stwierdzał m.in., że to Skarb Państwa przejmuje zobowiązania terenowych organów administracji państwowej stopnia podstawowego wynikające z prawomocnych decyzji administracyjnych wydanych przed dniem 27 maja 1990 r. oraz zobowiązania powstałe w związku z wykonaniem tych decyzji administracyjnych. Tym bardziej nie można kreować tej odpowiedzialności w oparciu o normy deliktowe w tym art. 417¹§2 k.c., skoro Naczelnik Gminy jako terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego nie był organem obecnej jednostki samorządu terytorialnego i art. 416 k.c. nie może być tu podstawą odpowiedzialności strony pozwanej.

Powołany w uzupełnieniu apelacji przepis art. 77 ust. 1 Konstytucji ma zastosowanie do oceny skutków bezprawnych działań organów władzy publicznej (w tym - wydania ostatecznej decyzji administracyjnej), które miały miejsce od 17 października 1997 r., gdyż dopiero od tego momentu nastąpiła konstytucjonalizacja prawa podmiotowego do naprawienia szkody wyrządzonej deliktem władzy publicznej, co kształtuje podstawy roszczeń odszkodowawczych wprost z konstytucji jedynie w odniesieniu do działań organów niezgodnych z prawem po tej dacie (por. Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 kwietnia 2014 r. SK 56/12 OTK-A 2014/4/42, Dz.U.2014/607).

Powyższe wystarczy do oddalenia środka odwoławczego.

Na marginesie więc tylko można wskazać, że u podstaw zasad konstytucyjnych leży wyrażona w art. 7 Konstytucji zasada legalizmu. Obowiązek odszkodowawczy jest więc zależny od wykazania naruszenia przez dany organ wyznaczonych mu przez prawo granic działania (bezprawność). Obowiązkiem powoda obok kwestii legitymacyjnej było wykazanie przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.), w tym właśnie także bezprawności działania organów władzy publicznej -w tym przypadku Naczelnika Gminy M.- a ten obowiązek również nie został zrealizowany. Należy zwrócić uwagę, że decyzja administracyjna stanowi dokument urzędowy i stanowi dowód tego co zostało w niej urzędowo zaświadczone. Decyzja administracyjna korzysta przy tym z domniemania legalności. W orzecznictwie przywołanym w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku przyjmuje się jako zasadę uwzględniania przez sądy powszechne skutków prawnych orzeczeń organów administracyjnych, co ma swoje źródło w art. 2 § 3 i art. 177 § 1 pkt 3 k.p.c. oraz art. 16 i 97 § 1 pkt 4 k.p.a., art. 7 i 10 Konstytucji RP. Należy podzielić więc stanowisko Sądu Okręgowego, że rozgraniczenie drogi sądowej i administracyjnej nie pozwala na kreowanie uprawnień nadzorczych odnośnie organów administracji przez Sądy powszechne, gdyż ta jest sprawowana przez sądownictwo administracyjne. Jeżeli więc decyzja została wydana przez właściwy organ w granicach jego umocowania normatywnego i stanowi akt administracyjny wydany przy zastosowaniu przepisów procedury, to Sąd powszechny nie może badać jej merytorycznej poprawności (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 marca 2004 r. II

CK 47/03 LEX nr 1615017). Wyrazem tego był zarówno art. 153k.p.c. art. 160§1 k.p.a. w zw. z art. 156§1 k.p.a. jak i jest aktualnie obowiązujący art. 417¹ § 2 i 3k.c. , które uzależniały (i odpowiednio nadal uzależniają) możliwość dochodzenia naprawienia szkody, po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem wydanej decyzji lub niezgodności z prawem niewydania decyzji, chyba że przepisy szczególne przewidują co innego. W braku przepisów szczególnych należy przyjąć , że decyzja została wydana przez właściwy organ i istniały podstawy do przejęcia nieruchomości w drodze decyzji, skoro działanie Naczelnika Gminy w M. miało oparcie w przepisach ustawy z dnia 29 maja 1974 r. o przekazywaniu gospodarstw rolnych na własność Państwa za rentę i spłaty pieniężne (Dz. U. Nr 21, poz. 118). Jest to więc akt administracyjny , którego mocy dowodowej nie obalono. Oczywiście z uwagi na zaszczości wynikające z następczego scalenia bez zamiennika (k-120), nie jest możliwe uchylene bądź stwierdzenia nieważności tej decyzji. W tej sprawie nie wykazano jednak odpowiednim aktem administracyjnym, że przedmiotową decyzję wydano z rażącym naruszeniem prawa lub też , że była ona niezgodna z prawem. W braku wykazania bezprawności działania organów administracji nie mogło dojść do naruszenia powołanego w uzupełnieniu apelacji przepisu art. 416k.c. i art. art. 417§1 i2 k.c. , a przede wszystkim przepisów art. 160 § 1i 3 k.p.a , który mógł mieć zastosowanie w sprawie. Do zdarzeń i stanów prawnych powstałych przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2004r. Nr 162 poz.1692) stosuje się bowiem przepisy art. 417, art. 419, art. 420, art. 420¹, art. 420² i art. 421 ustawy, o której mowa w art. 1, oraz art. 153k.p.a, art. 160 k.p.a. i art. 161 § 5 k.p.a. w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie tej ustaw. Nie miał więc zastosowania wskazany w apelacji przepis art. 417¹k.c.,na co słusznie zwracał uwagę Sąd pierwszej instancji.

Nie są także zasadne pozostałe zarzuty środka odwoławczego.

Wyrok Sądu pierwszej instancji został wydany we właściwym składzie (art. 47§1 k.p.c.) a uchylenie na podstawie art. 395§2 k.p.c. we własnym zakresie postanowienia o odrzuceniu pozwu po sprostowaniu oznaczenia pozwanej nie stanowiło przyczyny wyłączenia sędziego o jakiej mowa w art. 386§5 k.p.c. czy też art. 48§1 pkt 5 k.p.c. Przepisów o wyłączeniu z mocy ustawy nie można interpretować rozszerzająco a przepis art. 395§2 k.p.c. wręcz zakłada dalsze procedowanie przez sąd dotąd orzekający. Niezależnie od tego Sąd Apelacyjny w tym składzie podziela pogląd, że uchylenie postanowienia nie stanowiącego orzeczenia co do istoty sprawy na skutek zażalenia nie powoduje wyłączenia z mocy ustawy.

Zachowanie zaś sędziego po zamknięciu rozprawy (niezależnie od braku uprawdopodobnienia twierdzeń powoda o naruszeniu powagi) nie mogło mieć wpływu na podstawy wyłączenia ani też na wydane orzeczenie, skoro zachowanie to miało nastąpić już po akcie wyrokowania. Poza zakresem kognicji pozostaje kwestia możliwości nabycia własności nieruchomości na podstawie art. 118 ust. 1 ustawy z 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Wobec powyższego apelację oddalono na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 391§1 k.p.c. przy zastosowaniu § 2, §6 pkt 6 i §12 ust. 1 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz.U. 2013r. poz. 490 ze zm.) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. 2015r. poz. 1804). Pełnomocnikowi z urzędu przyznano wynagrodzenie na podstawie § 2 , §6 pkt 6 i § 13 ust.1 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461ze zm.) w zw. w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia d 22 października 2015 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. 2015r. poz. poz. 1801).

SA Sławomir Jamróg SSA Andrzej Szewczyk SSA Andrzej Struzik